

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Lenky Oulíkové ve věci

žalobce: T. V. ,
bytem X,

proti

žalovanému: Krajský úřad Středočeského kraje,
sídlem Zborovská 11, Praha 5,

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2016, č. j. 180756/2016/KUSK, ze dne 7. 8. 2017, č. j. 099305/2017/KUSK, a ze dne 6. 9. 2017 č. j. 110127/2017/KUSK,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 15. 3. 2017 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2016, č. j. 180756/2016/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 1“), jímž žalovaný k odvolání žalobce změnil rozhodnutí Obecního úřadu S. (dále jen „správní orgán I. stupně“) – platební výměr č. 9/2014, na poplatek za komunální odpad za období roku 2014, ze dne 19. 5. 2014, č. j. 3ko/2015 (dále jen „platební výměr 1“). Tímto platebním výměrem vyměřil správní orgán I. stupně žalobci z moci úřední poplatek za komunální odpad v částce 1 100 Kč s odkazem na ustanovení § 17a zákona č. 185/2001

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), § 139 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) a na obecně závaznou vyhlášku obce S. č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad (dále jen „vyhláška č. 1/2010“). Napadeným rozhodnutím 1 žalovaný změnil platební výměr 1 tak, že výroková část nově zní: „Podle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení Obecně závazné vyhlášky č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, se vyměřuje poplatek za komunální odpad z moci úřední dle § 139 odst. 1 daňového řádu v částce 1 100 Kč, slovy jeden tisíc sto korun českých. Tuto částku zaplaťte na účet obce S. č. X nejdéle do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.“

2. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 17. 10. 2017 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2017, č. j. 099305/2017/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 2“), jímž žalovaný k odvolání žalobce změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně – platební výměr č. 3/2015, na poplatek za komunální odpad za období roku 2015, ze dne 10. 6. 2015, č. j. 3ko/2015 (dále jen „platební výměr 2“). Tímto platebním výměrem vyměřil správní orgán I. stupně žalobci z moci úřední poplatek za komunální odpad v částce 1 000 Kč s odkazem na § 17a zákona o odpadech, § 139 daňového řádu a vyhlášku č. 1/2010. Napadeným rozhodnutím 2 žalovaný změnil platební výměr 2 tak, že výroková část nově zní: „Podle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení Obecně závazné vyhlášky č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, se vyměřuje poplatek za komunální odpad z moci úřední dle § 139 odst. 1 daňového řádu v částce 1 000 Kč, slovy jeden tisíc sto korun českých. Tuto částku zaplaťte na účet obce S. č. X nejdéle do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.“
3. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 8. 11. 2017 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2017 č. j. 110127/2017/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 3“), jímž žalovaný k odvolání žalobce změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně – platební výměr č. 8/2016, na poplatek za komunální odpad za období roku 2016, ze dne 10. 6. 2016, č. j. 8ko/2016 (dále jen „platební výměr 3“). Tímto platebním výměrem vyměřil správní orgán I. stupně žalobci poplatek za komunální odpad v částce 1 100 Kč s odkazem na § 17a zákona o odpadech, § 139 daňového řádu a vyhlášku č. 1/2010. Napadeným rozhodnutím 3 žalovaný změnil platební výměr 3 tak, že výroková část nově zní: „Podle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení Obecně závazné vyhlášky č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, se vyměřuje poplatek za komunální odpad z moci úřední dle § 139 odst. 1 daňového řádu v částce 1 100 Kč, slovy jeden tisíc sto korun českých. Tuto částku zaplaťte na účet obce S. č. X nejdéle do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.“
4. Řízení o žalobách proti napadeným rozhodnutím, jejichž argumentační obsah je shodný, byla spojena ke společnému projednání.
5. Žalobce předně namítá, že ve výroku platebních výměrů není uvedeno konkrétní ustanovení vyhlášky č. 1/2010. Poukazuje na to, že vyhláška č. 1/2010 stanoví výši poplatku v závislosti na počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období jejich odvozu, které jsou tak materiálně základem, z něhož se poplatek vyměřuje. Základ daně musí být uveden ve výroku a musí být odůvodněno, jak k němu správce daně dospěl.

Správní orgán I. stupně a žalovaný neodkázali na konkrétní ustanovení vyhlášky, a ani neuvedli nic k nádobám na odpad. Nestanovení základu daně, z něhož byl poplatek vyměřen, je porušením daňového řádu a zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobce též vytýká žalovanému, že v napadeném rozhodnutí bagatelizoval vady výroku platebních výměrů spočívající v neuvedení zdaňovacího období a čísla účtu.

6. Dále žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí, neboť žalovaný se nevypořádal s odvolací námitkou spočívající v tom, že žalobce nepodal daňové tvrzení, a správce daně byl proto povinen postupovat dle § 145 odst. 1 daňového řádu. K tomu poukazuje na bod 27 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Afs 274/2014-31, z něhož vyplývá, že stanovení daně podle pomůcek, tedy v podstatě bez součinnosti daňového subjektu, je možné pouze v případě, že daňový subjekt se správcem daně nekomunikuje a neposkytuje potřebnou součinnost. To však nelze žalobci vytýkat, neboť nebyl správcem daně vyzván. Namítá, že postup žalovaného a správního orgánu I. stupně je v rozporu s § 145 odst. 1 daňového řádu.
7. Žalobce nesouhlasí s vypořádáním odvolací námítky, že platební výměry nebyly v rozporu s ustanovením § 147 odst. 3 daňového řádu odůvodněny. Nesouhlasí s žalovaným, že lze platební výměry odůvodnit tím, že poplatek nebyl zaplacen ve stanoveném termínu. Stanovení (vyměření) daně dle žalobce nesouvisí s jejím placením. Žalobce namítá, že neodůvodněním platebních výměrů mu bylo znemožněno řádně argumentovat v odvolání, neboť nevěděl, na základě čeho správní orgán I. stupně usoudil, že při činnosti žalobce v jeho nemovitosti vzniká odpad a kolik, a jakým způsobem stanovil z toho vyplývající počet a objem nádob a frekvenci a období odvozu. Tuto zásadní vadu nemůže napravit žalovaný doplněním odůvodnění, neboť tím by bylo žalobci upřeno právo na posouzení doplněných důvodů v odvolacím řízení.
8. Žalobce též namítá, že žalovaný vyměřil žalobci poplatek za komunální odpad pouze na základě vlastnictví a užívání nemovitosti, bez zjištění, zda při užívání jeho nemovitosti vzniká odpad. To odporuje ustanovení § 17a zákona o odpadech a ustanovení vyhlášky č. 1/2010, která se vztahuje na odpad vznikající při užívání nemovitosti, nelze z nich však dovodit, že při užívání nemovitost vždy vzniká odpad. K tomu poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-26, z něhož se podává, že je možné žít alternativně tak, že odpad nevzniká. Správce poplatku vyměřením poplatku bez součinnosti s žalobcem neumožnil žalobci uvést, jak vzniku odpadu zamezuje.
9. Dále žalobce namítá, že není registrován jako plátcе poplatku. Žalovaný v napadených rozhodnutích uvedl, že žalobce byl registrován veřejnou vyhláškou o rozhodnutí o registraci z moci úřední vyvěšenou dne 22. 9. 2011 a sejmutou dne 7. 10. 2011. Žalobce namítá, že rozhodnutí o registraci musí být doručeno do vlastních rukou. V případě žalobce nebyly splněny předpoklady pro doručení veřejnou vyhláškou ve smyslu § 49 odst. 1 daňového řádu. Jelikož rozhodnutí nebylo žalobci doručeno, nemá právní účinky. Uvádí, že se o registraci dozvěděl z vyjádření správního orgánu I. stupně ze dne 19. 7. 2012 a podal odvolání, o němž však nebylo dosud rozhodnuto. Ačkoli dle judikatury Nejvyššího správního soudu má registrace význam pouze evidenční, otázku registrace považuje žalobce za významnou, neboť pouze u registrovaného plátce může správce poplatku předpokládat, že nedošlo ke změně, pokud ji poplatník neoznámí.

10. Žalobce namítá, že údaje ohledně užívání nemovitosti a vzniku odpadu uvedené ve vyjádření správního orgán I. stupně k podaným odvoláním a žalovaným v napadených rozhodnutích se týkaly zdaňovacích období let 2008 a 2009. K dalším zdaňovacím obdobím žalobce správnímu orgánu I. stupně nic nesdělil, a ani k tomu nebyl vyzván. Tvrzení, že při užívání nemovitosti v letech 2014 až 2016 vznikal odpad, tedy nemá oporu ve spisech.
11. Žalobce konečně namítá, že poplatky za komunální odpad nebyly stanoveny v součinnosti s ním, a dovozuje, že tedy musely být stanoveny dle § 98 odst. 1 daňového řádu podle pomůcek. Takový postup žalobce považuje za nezákonný, neboť stanovení poplatku dle pomůcek je podmíněno nesplněním povinnosti žalobce. Žalobce však nebyl ke splnění povinnosti vyzván. Nadto nebylo stanovení poplatku podle pomůcek uvedeno ve výroku a pomůcky nebyly uvedeny v odůvodnění. Platební výměry a napadená rozhodnutí tedy nejsou dle žalobce odůvodněna a byla vydána bez relevantních podkladů.
12. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné a navrhuje zamítnutí žalob. K námitce žalobce týkající se neuvedení konkrétního ustanovení vyhlášky č. 1/2010 a údajů o sběrných nádobách žalovaný uvádí, že odůvodnění platebního výměru a napadeného rozhodnutí tvoří jeden celek a cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-29, v němž se uvádí: *„Pátý a šestý bod společně míří na to, že žalovaný v napadených rozhodnutích nedostatečně odůvodnil způsob stanovení a výslednou výši poplatku za komunální odpad. Z odvolacích rozhodnutí je však zcela zřejmé, že poplatek byl určen tak, že obecní úřad zvolil podle přílohy příslušné obecní vyhlášky velikost nádoby a frekvenci odvážení odpovídající typu a způsobu užívání stěžovatelova domu (např. u platebního výměru 1 byl poplatek vyměřen za „1 ks nádoby 110 nebo 120 litrů duben-říjen“). Stěžovatel nevyužil možnosti vznést proti tomuto způsobu stanovení v žalobě věcné námitky např. v tom směru, že mu měl být poplatek vyměřen na základě jiné varianty odvozu.“*
13. K námitce žalobce ohledně porušení § 145 odst. 1 daňového řádu žalovaný uvádí, že tato námitka se mýlí podstatou věci, neboť poplatník je povinen poplatek zaplatit ve lhůtě stanovené vyhláškou č. 1/2010. Nesplní-li tuto svou povinnost, správní orgán I. stupně mu poplatek vyměří platebním výměrem dle § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“).
14. K nedostatkům odůvodnění platebních výměrů žalovaný uvádí, že součástí odůvodnění platebních výměrů se stává odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž žalovaný odůvodnil změnu platebních výměrů i rozhodnutí o jednotlivých odvolacích námitkách.
15. K námitce týkající se neprovedení registrace žalovaný poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 45 Af 25/2013-39, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-29, z nichž vyplývá, že nesplnění registrační povinnosti nemůže být překážkou vyměření poplatku.
16. Žalovaný cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-29, též ve vztahu k námitce týkající se vzniku odpadu při užívání nemovitosti. Nejvyšší správní soud v něm *„nevyloučil možnost takového užívání rekreační nemovitosti, při němž vznikají pouze druhotné produkty a žádný odpad; tento výjimečný koncept alternativního životního stylu však stěžovatel ani podle svých vlastních tvrzení nenaplní...“*. Uvádí, že důkazní břemeno tíží žalobce. Pokud byl žalobce nečinný a neprokázal, že žije alternativním způsobem, neunesl důkazní břemeno, a bylo tedy na místě poplatek vyměřit.

17. Námitka týkající se stanovení poplatku podle pomůcek nebyla v odvoláních uplatněna, a žalovaný tedy na ni neměl možnost reagovat. Žalovaný má za to, že výrok rozhodnutí splňuje zákonné požadavky.
18. Žalobce v replice na vyjádření žalovaného uvádí, že z napadených rozhodnutí nevyplyvá tvrzení, že obecní úřad zvolil velikost nádob a frekvenci odvážení podle vyhlášky č. 1/2010. Žalobce trvá na tom, že správní orgán I. stupně a žalovaný měli postupovat dle § 145 odst. 1 daňového řádu. Namítá, že v odůvodnění platebních výměrů ani v napadených rozhodnutích není žádný údaj o vzniku odpadu při užívání nemovitosti v předmětných obdobích, ani údaj o počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období jejich odvozu. Má za to, že neodůvodněním platebních výměrů mu bylo znemožněno řádně argumentovat v odvoláních. Zdůrazňuje, že pokud by byl žalobce registrován, správní orgán I. stupně by měl podklad pro vyměření poplatku, avšak žalobce nebyl registrován. K neunesení důkazního břemene ohledně alternativního životního stylu žalobce uvádí, že pokud při užívání nemovitosti nevzniká odpad, žalobce není plátcem ani poplatníkem poplatku za komunální odpad a žádný právní předpis mu neukládá povinnost o tom správní orgán I. stupně informovat. Bylo případně na správním orgánu I. stupně, aby žalobce vyzval k podání řádného daňového tvrzení. Teprve poté by správnímu orgánu I. stupně mohly vzniknout pochybnosti o jeho správnosti, které by navíc musel doložit, a bylo by prováděno dokazování. Dokazování o tom, že odpad nevzniká, tedy o jeho neexistenci, považuje za nemožné. Namítá, že může pouze na výzvu správce poplatku uvést, jak zamezuje vzniku odpadu, přičemž s ohledem na množství věcí, které mohou být odpadem, by musel správce poplatku nejprve upřesnit, jaké věci se dle jeho názoru stávají odpadem při užívání nemovitosti žalobce. Závěr o vzniku odpadu, respektive jeho neexistenci, lze učinit pouze při dodržení zásady součinnosti správce poplatku s žalobcem.
19. Při jednání soudu setrvali účastníci na svých stanoviscích. Žalobce dále uvedl, že v období roku 2008 a 2009, jichž se týkají rozsudky, na něž odkazuje žalovaný, sám tvrdil, že nepatrné množství odpadu vzniká, v následujících letech však vzniku odpadu zcela zamezil. Možnost užívání nemovitosti bez vzniku odpadu přitom připustil též Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku. Žalobce má za to, že mu poplatky byly vyměřeny bez relevantních podkladů.
20. Soud po zjištění, že žaloba je včasná, podaná oprávněnou osobou a jsou splněny i další podmínky jejího věcného projednání přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů vycházející ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadených rozhodnutí [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
21. K námitce žalobce, že výroky platebních výměrů, a to ani po změně napadenými rozhodnutími, neuvádí konkrétní ustanovení vyhlášky č. 1/2010, a neuvádí ani údaj o počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období odvozu, soud předně konstatuje, že ustanovení § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu požaduje, aby ve výroku rozhodnutí byl uveden právní předpis, podle něhož bylo rozhodováno, výslovný požadavek na uvedení konkrétního ustanovení toto ustanovení neobsahuje [viz obdobně nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2003, sp. zn. [II. ÚS 254/01](#), k § 32 odst. 2 písm. d) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, důvodová zpráva k § 102 daňového řádu a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2014, č. j. 5 Afs 102/2013-23]. Smyslem požadavku, aby ve výroku byl uveden právní předpis, podle něhož bylo rozhodováno, je zajistit informovanost příjemce rozhodnutí o tom, podle jakého předpisu mu byla daň vyměřena

(srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005-74), a poskytnout daňovému subjektu spolehlivý a srozumitelný výklad pro zhodnocení správnosti vydaného rozhodnutí a umožnit mu zodpovědně se rozhodnout pro to, zda bude proti výměru brojit odvoláním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 8 Afs 18/2005-78). Lze souhlasit s žalobcem, že odkaz na právní předpis by měl být konkrétní, aby v souladu s § 6 odst. 3 daňového řádu umožnil poplatníku, jemuž je povinnost ukládána, uplatnění jeho práv. V projednávané věci výroky odkazují na ustanovení § 17a zákona o odpadech, § 139 daňového řádu, a dále na ustanovení vyhlášky č. 1/2010, aniž byla ustanovení vyhlášky blíže konkretizována. Dle názoru soudu v projednávaných případech odkaz na ustanovení vyhlášky č. 1/2010 jako celku ve výroku rozhodnutí nezaložil nejasnost ohledně aplikovaných ustanovení, s přihlédnutím ke stručnosti tohoto předpisu a úzce vymezenému předmětu právní úpravy. Ve výroku musí být uvedena výše poplatku za komunální odpad, jehož úhrada se ukládá. Pokud jde o způsob jejího stanovení (uplatněnou sazbu poplatku, respektive velikost sběrných nádob a dobu a frekvenci jejich odvozu), postačí i uvedení v odůvodnění. S ohledem na výše uvedené tedy soud uzavřel, že výroky jsou i bez uvedení konkrétních ustanovení vyhlášky č. 1/2010 dostatečně určité a srozumitelné. Žalobce byl dostatečně seznámen s tím, podle jakých právních předpisů bylo postupováno, a měl možnost se proti vyměřenému poplatku bránit v podaném odvolání. Výše poplatku uvedená ve výroku ve všech případech odpovídá sazbě poplatku stanovené pro sběrné nádoby „110 nebo 120 l duben - září 1 x 14 dní“ uvedené v příloze č. 2 vyhlášky pro příslušná období (za období let 2014 a 2016 výlučně této sazbě). S tím pak korespondují odůvodnění napadených rozhodnutí, z nichž se podává, že poplatek byl stanoven pro nemovitost, kterou žalobce užívá pouze po část roku k rekreaci, čemuž odpovídá uplatněná sazba za období duben až říjen, a to v nižší z možných sazeb (pro nižší frekvenci odvozu odpadu 1 x za 14 dní při užívání nemovitosti po část roku od dubna do října). Soudu je též z úřední činnosti (řízení ve věci vedeném pod sp. zn. 45 A 25/2013) známo, že žalobci byl podle této sazby za nádobu 110 nebo 120 litrů duben-říjen 1 x za 14 dní poplatek vyměřován již za předchozí období (za zdaňovací období let 2008 a 2009). Z napadených rozhodnutí je přitom zřejmé, že žalovaný vycházel ze skutečností, které mu byly známy z úřední činnosti z řízení ohledně poplatku za předchozí období. Vzhledem k výše uvedenému soud neshledal první žalobní námitku důvodnou. Nutno dodat, že žalobce v projednávaných věcech, stejně jako ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 45 Af 25/2013, nevyužil možnosti v podaných žalobách ani v odvoláních vznést proti způsobu stanovení výše poplatku věcné námitky (viz též bod 14 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-26).

22. Soud se rovněž neztotožňuje s žalobcem v tom, že žalovaný v napadených rozhodnutích bagatelizoval vady výroku platebních výměrů spočívající v neuvedení zdaňovacího období a čísla účtu. Žalovaný doplnil výroky o údaj o čísle účtu poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, čímž vytýkanou vadu napravil a uvedl výrok do souladu s ustanovením § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu. Soud připomíná, že odvolací řízení tvoří s prvoinstančním řízením jeden celek a vady prvostupňového rozhodnutí lze odstranit v řízení odvolacím. Žalovaný též racionálně odůvodnil, proč neshledal důvody k doplnění údaje o zdaňovacím období, byl-li tento údaj zřetelně vyjádřen pod označením platebních výměrů.
23. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu nevypořádání námitky, že správce poplatku postupoval v rozporu s § 145 odst. 1 daňového řádu, soud uvádí, že z odůvodnění napadených rozhodnutí vyplývá, že žalovaný tuto odvolací námitku

vyhodnotil jako nepřipadnou. Z odůvodnění napadených rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný spojuje právo vyměřit poplatek toliko s naplněním podmínek pro vznik poplatkové povinnosti vymezených v § 17a zákona o odpadech a vyhlášce č. 1/2010 a jeho včasným nezaplacením ve lhůtě dle čl. VI odst. 2 vyhlášky č. 1/2010. Žalovaný v napadených rozhodnutích předpokládá pouze splnění registrační povinnosti s tím, že její nesplnění není překážkou vyměření poplatku. Ačkoli to žalovaný neuvedl explicitně, z odůvodnění napadených rozhodnutí je patrné, že žalovaný se neztotožnil s námitkou žalobce, že správní orgán I. stupně byl povinen nejprve postupovat podle § 145 odst. 1 daňového řádu, a teprve poté mohl přistoupit k vyměření poplatku. Námitka nepřezkoumatelnosti tedy není důvodná.

24. Soud se dále touto právní otázkou zabýval věcně a posuzoval, zda správní orgán I. stupně nebyl povinen dle § 145 odst. 1 daňového řádu vyzvat žalobce k podání řádného daňového tvrzení. Správce daně má podle § 145 odst. 1 daňového řádu povinnost daňový subjekt vyzvat k podání řádného daňového tvrzení v případě, že daňový subjekt tuto svou povinnost řádně a včas nesplnil, není však povinen (a ani oprávněn) vyzývat k podání řádného daňového tvrzení někoho, koho povinnost podat řádné daňové tvrzení ze zákona nestíhá (viz též O. Lichnovský k § 145 daňového řádu in Lichnovský, O., Ondříšek, R. a kolektiv.: Daňový řád. Komentář. 3. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 527). Ačkoli se při správě poplatku za komunální odpad postupuje podle daňového řádu (§ 17a odst. 6 zákona o odpadech), neužijí se veškerá jeho ustanovení. Mezi ustanovení, která nelze použít, patří i § 145 odst. 1 daňového řádu, neboť zákon o odpadech, podobně jako zákon o místních poplatcích, s mechanismem daňového tvrzení nepracuje. Jak uvádí též komentářová literatura, *„[o]becně platí pravidlo, že neoznačuje-li speciální zákon v něm předvídané úkony a pojmy daňové přiznání, hlášení či vyúčtování, nelze dospět k závěru, že řízení v něm je založeno na principu daňového tvrzení. [...] Absentuje-li ve speciálním zákoně pojem „daňové tvrzení“, pak nelze aplikovat pravidla daňového řádu, která se k tomuto pojmu pojí. V případě nyní zmíněného místního poplatku se ve vztahu k nalézacímu řízení vůči uvedenému poplatku uplatní pouze § 146 až 148 daňového řádu.“* (viz L. Kaniová k § 135 daňového řádu in Baxa, J. a kolektiv. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011). Řádné daňové tvrzení se příslušnému správci poplatku tedy nepodává a naplněním podmínek stanovených zákonem ve spojení s obecně závaznou vyhláškou vydanou na jeho základě nastupuje rovnou povinnost platební. Nezaplátí-li poplatník poplatek včas nebo ve správné výši, bude mu poplatek vyměřen platebním výměrem ve výši stanovené vyhláškou na základě zákona. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou. Soud pro úplnost s ohledem na vyjádření žalovaného upozorňuje, že poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona o odpadech není místním poplatkem dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, a nelze tedy při jeho správě postupovat dle tohoto zákona.
25. Z výše uvedeného též vyplývá, že žalovaný a správní orgán I. stupně nepochybili, pokud pro vyměření poplatku považovali za rozhodnou skutečnost, že poplatek za komunální odpad nebyl včas zaplacen. Naopak nelze souhlasit s žalobcem, že vyměření poplatku za komunální odpad nesouvisí s jeho placením.
26. Soud dále zdůrazňuje, že žalovaný byl oprávněn doplnit odůvodnění platebních výměrů. V odvolacím řízení dle daňového řádu (§ 116 odst. 1 písm. a) daňového řádu) je uplatňován princip apelační, který zásadně nedává odvolacímu orgánu možnost zrušit rozhodnutí a vrátit věc správci daně prvního stupně k novému rozhodnutí. Náprava vad rozhodnutí i

vad řízení, jež vydání daňového rozhodnutí předcházela, probíhá v rámci odvolacího řízení, přičemž prvostupňové a odvolací řízení tvoří spolu jeden celek a teprve odvolacím rozhodnutím je o předmětu řízení pravomocně rozhodnuto. Daňový řád též předpokládá možnost provádění dokazování a doplnění podkladů v rámci odvolacího řízení (§ 115 odst. 1 daňového řádu). Žalobce měl možnost na základě platebních výměrů, z nichž je zřejmé, že jej správní orgán I. stupně (nadále) považoval za plátce - vlastníka nemovitosti, kde vzniká komunální odpad (§ 17a odst. 2 zákona o odpadech), v odvolání tvrdit konkrétní skutečnosti rozhodné pro posouzení poplatkové povinnosti (např. že nemovitost užívá, respektive žije takovým výjimečným způsobem, při němž zamezuje vzniku jakéhokoli odpadu, jehož vznik je jinak běžně spojen s užíváním nemovitosti, a konkrétně popsat způsob, jímž tak činí), vznášet věcné námitky ohledně odpovídajícího objemu sběrných nádob a frekvenci a období odvozu, od nichž se odvíjela výše vyměřených poplatků, a označit důkazy k prokázání svých tvrzení.

27. Žalobce dále vytýká žalovanému, že učinil závěr o vzniku odpadu, a tedy vzniku poplatkové povinnosti, pouze na základě užívání nemovitosti žalobcem (respektive s přihlédnutím k tvrzením žalobce v řízeních, která se týkala let 2008 a 2009, nikoli let 2014 až 2016), aniž zjišťoval, zda při užívání nemovitosti vzniká odpad, přičemž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-26. Namítal rovněž, že tvrzení o vzniku odpadu při užívání nemovitosti nemá oporu ve spise. Ani tyto námitky soud neshledal důvodnými.
28. Podle § 17a odst. 2 zákona o odpadech je poplatníkem každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud připustil, že *„skutečně může existovat situace, kdy určitá osoba nebude považována za poplatníka, resp. plátce poplatku za komunální odpad navzdory tomu, že má na území příslušné obce evidován pobyt nebo že zde vlastní nemovitost. Zejména to platí v případě, že daná osoba tvrdí (a prokáže), že se na území obce, jež poplatek vyměřuje, ve vyměřovacím období vůbec nezdržovala, tudíž zde ani nevyvíjela žádnou činnost, při níž by mohl vznikat odpad. To je zásadní odlišnost od místního poplatku, kde takovéto tvrzení není relevantní a rozhoduje výhradně jen formální kritérium trvalého pobytu, resp. vlastnictví nemovitosti (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2008 č. j. 5 Afs 175/2006-116, č. 2473/2012 Sb. NSS a na něj navazující rozsudky č. j. 1 As 116/2014-29 a č. j. 9 Afs 81/2009-48). Dalším tvrzením, které by v případě, že by je stěžovatel prokázal, mohlo vyloučit vznik poplatkové povinnosti, je podle názoru Nejvyššího správního soudu skutečnost, že určitá osoba žije natolik alternativním způsobem života, že skutečně při své činnosti žádný odpad neprodukuje – kupuje výhradně nebalené výrobky, příp. výrobky ve vratných či biologicky rozložitelných obalech, a veškeré nespotřebované zbytky využívá jako vedlejší produkt legálním způsobem, např. ke kompostování či topení (srov. k tomu přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. února 2011 č. j. 7 As 6/2011-63 a tam citovanou judikaturu Soudního dvora EU). Ani jedno z těchto možných tvrzení však stěžovatel neuplatnil.“*
29. Soud zdůrazňuje, že žalobce nepochybně závěr žalovaného, že nemovitost č. p. X v B. v obci S., již je vlastníkem, v letech 2014 a 2016 část roku obýval a užíval ji k rekreaci. Současně žalobce v podaném odvolání netvrdil nic o tom, že by žil natolik výjimečným alternativním způsobem, při němž by byl zcela eliminován vznik jakéhokoli komunálního odpadu [§ 3 odst. 1 a 2, § 4 odst. 1 písm. b) a přílohy 3 a 4 zákona o odpadech, Katalog odpadů v příloze č. 1 vyhlášky č. 381/2001 Sb., ve znění účinném od 1. 11. 2008 do 31. 3.

2016, a příloze vyhlášky č. 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů, účinné od 1. 4. 2016], jak bylo naznačeno v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Z platebních výměrů bylo přitom zřejmé, že správní orgán I. stupně vycházel z toho, že při užívání nemovitosti žalobce vzniká odpad, přičemž tuto skutečnost žalobce sám uvedl v předchozích řízeních. Žalovaný za této situace učinil zcela logický závěr o tom, že uvedenou činností žalobce (obýváním nemovitosti a jejím užíváním k rekreaci) vzniká komunální odpad, s ohledem na obecnou lidskou zkušenost, že při obvyklém obýváním a užívání nemovitosti k rekreaci zásadně vzniká komunální odpad, a s přihlédnutím ke způsobu užívání nemovitosti žalobcem v předchozích obdobích, který byl žalovanému a správnímu orgánu I. stupně znám z úřední činnosti ve věci poplatků za rok 2008 a 2009, a to při absenci konkrétních tvrzení žalobce o výjimečném alternativním způsobu života, při němž by v předmětném období při užívání nemovitosti k produkci žádného odpadu nedocházelo. Žalobce měl možnost v odvolání uplatnit svá případná tvrzení o tom, jakým způsobem nemovitost využíval a zamezoval (oproti roku 2008 a 2009) vzniku jakéhokoli komunálního odpadu v příslušných zdaňovacích obdobích. Důkazy lze označit pouze ke konkrétním tvrzením, která v projednávaných případech žalobce neuvedl. Pouze obecně lze tedy konstatovat, že výjimečný alternativní životní styl, při němž člověk zamezuje vzniku jakéhokoli odpadu, není jako takový negativní skutečností, kterou by nebylo možné dokazovat, přičemž i negativní skutečnosti se dokazují. Žalobce až po uplynutí lhůty k podání žaloby při jednání soudu rozšířil žalobní tvrzení tak, že oproti roku 2008 a 2009 vzniku odpadu při užívání nemovitosti zcela zamezil, tato svá tvrzení však žádným způsobem nekonkretizoval (neuvedl, jakým způsobem tak učinil, nepopsal způsob svého života a užívání nemovitosti) a neoznačil žádné důkazy k jejich prokázání. Tento žalobní bod byl nadto uplatněn opožděně až po lhůtě k podání žaloby, a dle § 71 odst. 2 s. ř. s. se jím tedy soud nemohl věcně zabývat.

30. K námitce žalobce, že není registrován jako plátce poplatku, soud předně uvádí, že tato okolnost není pro posouzení zákonnosti napadených rozhodnutí významná, neboť poplatková povinnost vzniká na základě naplnění podmínek stanovených v § 17a odst. 2 zákona o odpadech ve spojení s podmínkami vyhlášky č. 1/2010, přičemž případné nesplnění registrační povinnosti nemůže být překážkou pro vyměření poplatku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-26). Soud poznamenává, že každoroční prohlášení plátce ve smyslu čl. IV vyhlášky č. 1/2010 Sb. nelze považovat za registraci ve smyslu § 125 a násl. daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013, ani za stanovení samostatné registrační povinnosti, neboť povinnosti lze ukládat pouze zákonem nebo na jeho základě. Nelze též přehlédnout, že s účinností od 1. 1. 2013 daňový řád stanoví toliko procesní postup registrace. Podmínky, za nichž je poplatník či plátce povinen se registrovat (podat přihlášku k registraci), musí být stanoveny ve zvláštních zákonech. Zákon o odpadech ani jiný zákon však nestanoví poplatníkům ani plátcům poplatku za komunální odpad registrační povinnost. Jak bylo výše uvedeno, registrační povinnost nemůže být bez zákonného podkladu stanovena obecně závaznou vyhláškou. Soud nicméně zdůrazňuje, že otázka registrace žalobce není pro projednávanou věc významná a nemůže mít vliv na zákonnost napadených rozhodnutí. Námitku žalobce týkající se registrace soud tedy důvodnou neshledal.
31. Soud se neztotožnil s žalobcem, že poplatek za komunální odpad byl v projednávaných případech stanoven podle pomůcek dle § 98 daňového řádu. Z napadených rozhodnutí se tato skutečnost nepodává. Žalovaný dospěl k závěru, že byly splněny zákonem a obecně závaznou vyhláškou stanovené předpoklady vzniku poplatkové povinnosti. Výši poplatku

žalovaný vyměřil dle vyhlášky č. 1/2010 vycházející z vlastnictví nemovitosti a žalobcem nezpochybnovaného závěru o jejím užívání po část roku k rekreaci, s přihlédnutím ke skutečnostem, které mu byly známy z úřední činnosti (řízení ve věci poplatku za odpad za rok 2008 a 2009). To vše žalovaný učinil na základě nesporných skutečností a skutečností známých žalovanému z úřední činnosti, a nikoli podle pomůcek.

32. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní body důvodnými, a ani nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost. Soud též připomíná, že použití § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, na řízení podle soudního řádu správního je vyloučeno (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. září 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu